

Ének-zene

9-10. évfolyam

A kilencedik és tizedik évfolyamokon a zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Cél továbbá, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítója is.

Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörökön belül megjelenő fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik. Ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A Kerettanterv témakörei:

1. Zeneművek /Énekes anyag
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag
3. Komplex készségfejlesztés.

A zenei anyanyelv ápolásának továbbra is fontos szerepet kell betöltenie, hiszen egy nép múltjának legnemesebb értékei őrződnek meg benne: érzelmi tartás, kedélyvilág, vérmérséklet, temperamentum. Mindez a „*népdalaink világa*” fejezetben átélhető a tanulók számára. A dalanyag igazodik életkori sajátosságaikhoz, átélhető élethelyzetekhez, a „*mindenre van hangja*” kodályi megállapításhoz.

Az előadói készség gazdagítása - a kifejezőkészség, tiszta intonáció, a stílusnak megfelelő előadásmód, a közösségi zenélés kiemelten fontos eleme, melynek színvonala a tanár igényességén múlik. Legmagasabb szintje a kóruséneklésben testesül meg.

A zenehallgatási anyag válogatásánál az életszerűség a fő szempont: a zeneművek e két évfolyamon a tanulók tanulmányaihoz és mindennapjaihoz kapcsolódnak. A 10. évfolyamon a korábban hallgatott zeneművek történelmi szemléletmóddal összegződnek, és a tanulók megismerkednek a hallgatott zenék kulturális környezetével is. Folyamatos feladat a zeneművek műfajának megnevezése, értelmezése.

A tanár megismertethet diákjaival „kedvenc” dalokat, figyelmet fordít a 20. századi népies műdalokra, illetve a zenei rétegműfajok napjainkban folyamatosan változó jelenségeire is. Ezek sajátos értékrendet képviselnek, társadalmi szerepek szerint formálódnak. A kialakult évezredes értékrendhez képest gyakran változó normák miatt a tanár csak naprakész ismerettel tudja az ízlésformálás eszközeként alkalmazni. Ezt a rendelkezésére álló szabad órásválasztásban teheti meg.

Az énekelt zeneművek igényes megszólaltatásához, a zenehallgatási anyag elmélyült befogadásához és a zeneművekkel kapcsolatos gondolatok megfogalmazásához, valamint a

kreatív zenei megnyilvánulásokhoz továbbra is fontos a készségfejlesztés. A korábbi évfolyamokon *Ritmikai fejlesztés, Hallásfejlesztés és Zenei írás-olvasás* elnevezésű témakörök a középiskolában *Komplex készségfejlesztés* elnevezéssel folytatódnak.

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanuláshoz is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A kommunikációs készségek mélyüléséhez kapcsolódik a zeneművek elemzése, amely által a tanuló saját szavaival képes leírni a zenei folyamatokat, megérti a tágabb összefüggéseket, a zene funkcióját és kapcsolatát a világgal, amelyben létrejött, illetve a világgal, melyben aktuálisan hatást gyakorol. A tanuló így megismeri a zene mindennapi funkcióját és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van véleményének, gondolatainak nyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is. Ezen kívül különböző kultúrák zenéjével való ismerkedés és azok társadalmi funkciójának megértése hozzájárul a komplex látásmód kifejlődéséhez.

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A 9 -10. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 68 óra

9. évfolyam

A kilencedik évfolyamokon a zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Cél továbbá, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítója is.

A 9.évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 34 óra.

Szabadon tervezhető: 2 óra

9. évfolyamon heti 1 ének-zene óraszám: 34 alapóraszám + 2 óra

Összesen : 36 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	12
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	16
Komplex készségfejlesztés	6
Szabadon tervezhető:	2
Zeneművek/Énekes anyag	1
Komplex készségfejlesztés	1
Összesen	36

Tematikai egység	Zeneművek / Énekes anyag		Órakeret 13 óra
Népdalaink világa			
<i>Szerelem</i>			
Azt gondoltam, eső esik; Akkor szép az erdő; Bujdosik az árva madár; De sok eső, de sok sár; Hej, rozmaring, rozmaring; Körösfői kertek alatt; Nem úgy van most, mint volt régen; Nézd meg, lányom; Szerelem, szerelem; Szeress egyet, s legyen szép; Szivárvány havasán; Én is voltam, mikor voltam; Hej, révész, révész			
<i>Életképek</i>			
Annyi nekem az irigyem; Eddig vendég; Éljen a barátság; Én az éjjel nem aludtam; Hej, igazítsad; Irigyeim sokan vannak; Vígán, vígán			
<i>Ünnepek</i>			
Sok számos esztendőket; Paradicsom mezejibe; Víg volt nekem az esztendő; Szent János áldása; Üdvözlégy, Szent László király; Sok Zsuzsanna napokat.			
Műzenei szemelvények, és más népek dalai			
Szeikilosz sírverse; Splendor Paternae gloriae (Atyának fénye, fénysugár); John of Fornsete: Nánánán (kánon (Vaskó Andor ford.)); Ófrancia kánon: Jertek, jertek, nosza, járjunk táncot!; Farkas Ferenc: Hajnalnóta; W. Byrd: Tavasz – kánon; Ismeretlen szerző: Kék ibolyácska; Budát, ó Hunnia, az tőled rabolja; Balassi Bálint: Bocsásd meg úristen – protestáns népének; J. Haydn: Erdő mélyén – kánon; W. A. Mozart: Jöjj, drága május;			
FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK			
<ul style="list-style-type: none"> - Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése. - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése. - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése. - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése. 			
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK		ISMERETEK	
<ul style="list-style-type: none"> - A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés. - A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál. - Éneklés az iskolai kórusban. - Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben. - Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban. - A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása. 		<ul style="list-style-type: none"> - A zsoltár típusú dallamok jellemzői. - Ugrós és csárdás tánc típusok. - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban. - Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben. - A tanult dalok kulturális közegének megismerése. - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében. 	
Fogalmak	Zsoltár típusú népdal, szillabikus, melizmatikus, autentikus, tradíció, átdolgozás, dialektus, Magyar Népzene Tára.		

Tematikai egység	Zeneművek / Zenehallgatási anyag		Órakeret 16 óra
	<p>Szerelem, barátság Azt gondoltam, eső esik; Repülj madár – Sebestyén Márta, Muzsikás Együttes; Orlando di Lasso: Zsoldos szerenád; W. A. Mozart: Don Giovanni - részletek- I. felvonás 8. és 9. jelenet; Beethoven: F-dúr románc.</p> <p>Zeneművek és a történelem J. S. Bach: Máté passió – részlet 54 számtól -59 –ig. Kodály Zoltán: Hány János – Felszántom a császár udvarát; Ének Szent István királyhoz.</p> <p>Életképek Ugrós és csárdás dallamok – válogatás megújuló népzenei felvételekből. J. S. Bach: D-dúr szvit – Gavotte, Menüett. Joseph Haydn: Évszakok – Szüreti kórus. L. van Beethoven: IX. szimfónia – IV.tétel.</p> <p>Régi muzsika kertje Szeikilosz sírverse. Missa de Angelis – Kyrie. Dufay: L’homme arme mise – Kyrie. G.P. Palestrina: Sicut cervus. Mozart: Esz-dúr zongoraverseny K. 271 "Jeunehomme" II. tétel – részlet.</p> <p>Szemelvények a magyar zenetörténetből Esterházy Pál: Harmonia caelestis – részletek</p>		
FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK			
<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zenemű nyújtotta lehetőségeket kihasználva. – A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása. – Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése. – Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége. – Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között. – A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása. 			
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK		ISMERETEK	
<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel hangversenyeken. – Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán. – Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához. – Zeneművek zenetörténeti rendszerezése. – Koncertfilm megtekintése. – Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, 		<ul style="list-style-type: none"> – A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása.. – A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban. – Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése. – A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, 	

<p>előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése. - Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről. - Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről. - Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával). - Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata. 	<p>szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal.</p>
Fogalmak	Vokális műfajok, gregorián, recitativo, korál, kyrie, passió, duett, motetta.

Tematikai egység	Komplex készségfejlesztés	Órakeret 7 óra
FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK		
<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez. - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése. - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban. - A zenei formaérzék fejlesztése. 		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK	ISMERETEK	
<ul style="list-style-type: none"> - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával. - Ritmikai játékok. - Zenei kérdés, válasz rögtönzése. - Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése. - A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniák megfigyelésének és meghallásának gyakorlására. 	<ul style="list-style-type: none"> - A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása. - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete. - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete. 	
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.	

<p>A fejlesztés várt eredményei a 9. évfolyam végén</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók az énekes anyagból 20 dalt és műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan. – Képesek néhány dallamból (népdal, műdal, zenei téma) álló csokor felidézésére egy-egy témán, műfajon, stíluskörön belül is. – A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket. – A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják. – A tanulók több zenei stílust, korszakot, zeneművet megismernek (min. 10 alkotás). – Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban. – Különbséget tudnak tenni világi zene, egyházzene, szórakoztató zene, alkalmazott zene, programzene között.
--	--

10. évfolyam

A tizedik évfolyamokon a zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Cél továbbá, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítója is.

A 10.évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 34 óra.

Szabadon tervezhető: 2 óra

10. évfolyamon heti 1 ének-zene óraszám: 34 alapóraszám + 2 óra

Összesen : 36 óra

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Zeneművek/Énekes anyag	8
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	20
Komplex készségfejlesztés	6
Szabadon tervezhető:	2
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	2
Összesen	36

Tematikai egység	Zeneművek / Énekes anyag		Órakeret 8 óra
Műzenei szemelvények, és más népek dalai Franz Schubert: A hársfa; Franz Schubert: A rózsa a gerle, Franz Schubert: Már olvad, ó...-kánon, Johannes Brahms: Bölcsődal, Giuseppe Verdi: Nabucco: Rabszolgák kórusa, Erkel Ferenc: Bánk bán: Hazám, hazám, vagy Bortal, Kodály Zoltán: Mikoron Dávid (Psalmus Hungaricus); Old Black Joe- spirituálé.			
FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK			
<ul style="list-style-type: none"> - Hallás utáni dal tanulással és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése. - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése. - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése. - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése. 			
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK		ISMERETEK	
<ul style="list-style-type: none"> - A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés. - A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál. - Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben. - Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban. - A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása. 		<ul style="list-style-type: none"> - A tanult dalok kulturális közegének megismerése. - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében. 	
Fogalmak	Tradíció, átdolgozás, műzene, dalciklus, duett, tercett, kvartett, kvintett.		

Tematikai egység	Zeneművek / Zenehallgatási anyag		Órakeret 22 óra
Szerelm, barátság Liszt Ferenc: Szerelmi álmok; G. Bizet: Carmen – Habanera; G. Puccini: Tosca – Cavaradossi, levélárja; R. Wagner: Nürnbergi Mesterdalnokok I. jelenet; G. Verdi: Don Carlos – Szabadság kettős; Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára – részletek; Ne menj el...			
Zeneművek és a történelem F. Chopin: Forradalmi etűd R. Schumann –H. Heine: Két gránátos Kodály Zoltán: Hány János – Felszántom a császár udvarát; Ének Szent István királyhoz A. Dvořák: Új világ szimfónia – részletek D. Sosztakovics: VII. szimfónia – részletek A. Honegger: Jeanne d’Arc a máglyán - részletek			

Zeneművek és az irodalom

F. Schubert –J. W. Goethe: Margit a rokkánál
S. Prokofjev: Rómeó és Júlia – lovagok tánca
Carl Orff: Carmina Burana – In taberna
Kocsár Miklós – Nagy László: Csodafiú - szarvas
Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek

Életképek

M. Ravel: Bolero
Johann Strauss: Éljen a magyar - polka
Kodály Zoltán: Galántai táncok-részletek
Cl. Debussy: A tenger – részlet, az 1. vázlat
I. Stravinsky: Tűzmadár – részlet, a mű kezdete
G. Gershwin: Egy amerikai Párizsban -részlet
Bartók: Béla: Cantata Profana - részletek
Kodály Zoltán- Arany János: Csalfa sugár,
Farkas Ferenc: Furfangos diákok - részlet
Kurai József: Estélinótázás

Szemelvények a magyar zenetörténetből

Liszt Ferenc: Esz-dúr zongoraverseny – I. tétel
Erkel Ferenc: Bánk bán –Keserű bordal, Hazám, hazám
Bartók Béla: Concerto – II. tétel, Párok játéka
Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus- részletek
Szokolay Sándor: Ima, rontás ellen
Kurtág György: Játékok – részletek
Ligeti György: Hungarian rock

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zenemű nyújtotta lehetőségeket kihasználva.
- A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása.
- Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése.
- Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége.
- Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között.
- A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- Részvétel hangversenyeken.
- Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán.
- Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához.
- Zeneművek zenetörténeti rendszerezése.

ISMERETEK

- A hallgatott zeneművek zenetörténeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása.
 - A zeneszerzők helye a különböző zenetörténeti korokban.
- Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése.

<ul style="list-style-type: none"> - Koncertfilm megtekintése. - Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről. - A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése. - Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről. - Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről. - Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával). - Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata. 	<ul style="list-style-type: none"> - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal.
Fogalmak	Vokális műfajok, dalciklus, etűd, bicinium.

Tematikai egység	Komplex készségfejlesztés	Órakeret 6 óra
FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK		
<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez. - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése. - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban. - A zenei formaérzék fejlesztése. 		
JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK	ISMERETEK	
<ul style="list-style-type: none"> - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával. - Ritmikai játékok. - Zenei kérdés, válasz rögtönzése. - Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése. - A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására. 	<ul style="list-style-type: none"> - A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása. - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete. - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete. 	
Fogalmak	Minden korábban szereplő fogalom.	

<p>A fejlesztés várt eredményei a 10. évfolyam végén</p>	<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók az énekes anyagból 20 dalt és műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan. – Képesek néhány dallamból (népdal, műdal, zenei téma) álló csokor felidézésére egy-egy témán, műfajon, stílus körön belül is. – Egyszerűbb többszólamú kórusművek, vagy azok részleteit, kánonokat csoportosan énekelnek. – A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket. – A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják. – Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni. – A kiemelkedő zenei műalkotások megismerése által korunk kulturális sokszínűségében eligazodnak. – A tanulók több zenei stílust, korszakot, zeneművet megismernek (min. 10 alkotás). – Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stílus korszakokban. – A műveket kontextusba helyezve képesek saját élményeket is felidézni, választásaikat meg tudják indokolni. – Különbséget tudnak tenni világi zene, egyházzene, szórakoztató zene, alkalmazott zene, programzene között. – A két év során az áttekintést segítő különböző szempontok alapján megismerik a zenei stílusok jellemzőit, kronologikus és műfaji rendszer alakul ki az eddig megszerzett és ebben az időszakban kiegészített zenei ismeretekben.
---	---

Értékelés ének-zenéből

Egyéni és csoportos éneklés, ritmus megszólaltatása, szolmizáció, ABC-s nevek, kottairás, zenetörténet, zene felismerés, házi dolgozat, prezentáció zenetörténet, zeneirodalom témakörben számonkérése és értékelése osztályzatokkal. Órai munka, szorgalmi feladatok értékelése kisjegyekkel, vagy osztályzatokkal. A kisjegyek átváltása osztályzatra egyéni elbírálás alapján történik.